

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Příprava na vyučování Výtvarné výchovy s cíli v oblasti VMEGS

Název učební jednotky (téma)	Velikonoce v evropských zemích						
Stručná anotace učební jednotky	V tomto vyučovacím celku jsou žáci seznámeni se způsobem velikonočních oslav v evropských zemích. Mají tak možnost seznámit se s různými tradicemi a kuriozitami udržovanými doposud v jednotlivých zemích Evropy. Výsledkem práce je velké výtvarné dílo, vytvořené skupinami žáků, které je možné prezentovat v prostorách školy.						
Nutné předpoklady (Již osvojené znalosti a dovednosti žáků, které umožní, aby jednotka efektivně směřovala ke svým cílům).	—						
Časový rozsah učební jednotky	225 minut (2 x 90 + 45)						
Věk žáků (ročník)	7.–9. ročník						
Zařazená průřezová témata (včetně čtenářství)	OSV	MKV	MV	VMEGS	VDO	EV	Čtenářství
				Ano			

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Vyučovací obor(y)	Výtvarná výchova <i>Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (RVP):</i> Žák vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků.
Dlouhodobé cíle (Klíčové kompetence, části profilu absolventa, části výchovné a vzdělávací strategie školy)	- Žák vyjmenuje a rozliší tradice a oslavy Velikonoc v jednotlivých evropských zemích. - Žák porovná shodné a odlišné znaky tradic jednotlivých zemí.
Cíle jednotlivých průřezových témat a čtenářství, které chci v dané učební jednotce naplnit	VMEGS Žák objevuje a respektuje jinakost a kulturní rozmanitost ve svém nejbližší okolí i ve světě
Cíle učební jednotky	- Žák porovná shodné a odlišné znaky tradic jednotlivých zemí. - Žák vybere z textu informace a převede je do výtvarné formy.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Hodnocení

(Z čeho učitel i žáci poznají, že bylo dosaženo cílů a jak to učitel i žáci budou hodnotit)

- Výtvarné dílo vytvořené na základě textu
- Výtvarné dílo charakterizující co nejvýstižněji národní podobu tradic

Popis učební jednotky

1. Úvod do tématu (10 min)

Učitel seznámí žáky se symbolikou Velikonoc. Nastíní žákům odlišnost ve slavení velikonočních svátků v evropských zemích.

2. Práce ve skupinách (2 x 90 min)

Žáci jsou rozděleni do skupin, každá skupina si vybere 1–2 země Evropy, které zpracuje.

Skupiny dostanou text s popisem oslav a tradic v té zemi, kterou si vybrali (Příloha A). V atlase si najdou mapu a vlajku „své“ země.

Vyberou si z textu informace, které charakterizují určitou zemi a vymyslí si výtvarnou podobu, která ztvární ony slavnosti a tradice (Např. Belgie – průvody karnevalových masek, namalují pestré masky). Mohou se také inspirovat vyhledáním dané tradice na internetu.

Většinou si žáci mezi sebou ve skupince rozdělují úkoly (např. jeden žák namaluje masku, druhý povoz s koněm, třetí lívance na vidličce, apod.).

Jednotlivé práce vystřihají a nalepují na mapu země, kterou ve formátu cca A2 nakreslí podle atlasů. Na mapu nalepují také vlajku země, kterou sami namalovali podle atlasu a název země, který graficky zpracují, třeba v národních barvách (např. Řecko – modrobílý nápis).

Výsledkem práce každé skupiny je vystřihnutá mapa (vyvedená v národních barvách, na mapě nápis s názvem země, nalepená také vlajka. Po ploše mapy jsou do kompozice poskládané jednotlivé obrázky, které vystihují konkrétní zemi (např. Španělsko: modří bubeníci, bílé komické masky, hudební nástroje, socha biblického námětu – Marie, Ježíš, ap.)

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

	3. Závěr – reflexe (35 min) Na závěr s žáky vyhodnotíme dosavadní práci. Z uvedených děl uděláme výstavku. Společně žáci díla procházejí. Nejdříve autoři dílo popíší a přidají svůj komentář k tomu, co se jim povedlo a co ne. Poté ostatní žáci vyjadřují ocenění, případně kladou otázky autorům. Dále formou zpětné vazby můžeme vyhodnotit práci ve skupinách. Můžeme využít následujících otázek: • Vyhodnoťte práci skupiny a své zapojení a přínos ve skupině. • Jak jste se ve skupině cítili? • Co se vám na spolupráci dařilo? • Co se naopak nedařilo? • Co byste příště udělali jinak?
Seznam příloh	Příloha A – Popisy tradic v jednotlivých zemích Evropy
Autor lekce (realizátor učební jednotky), škola	Mgr. Lucie Honzalová ZŠ, MŠ, ZUŠ Jesenice K Rybníku 800, 252 42 Jesenice

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Závěrečná sebereflexe učitele
(následuje po odučení učební jednotky)

**Co se mi osvědčilo
během vyučování** (co
fungovalo, mělo úspěch,
z čeho jsem měl/a
radost).

Práce žáky velmi bavila. Výtvarné dílo je poněkud obřích
rozměrů, je třeba ho prezentovat na místě, kde je
dostatek prostoru. Běžný rozměr školní nástěnky nestačí.

**S jakými problémy
(obtížemi) jsem se
během vyučování
setkal/a.**

Vyskytl se jediný technický problém – na výkres potřený
klovatinou, za účelem lesklého efektu, již nelze nic nalepit
– nedrží to. Použily jsme sešívačku.

**Co bych příště udělal/a
jinak** (jak bych upravil/a
tuto přípravu).

—

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Texty

Itálie

- Blahořečí se větvíčkám olivovníku.
- Jehněčí pojídat → obětování Ježíše.
- Buchta Colomba ve tvaru čtyřlístku.
- Děti dostávají čokoládová vejíčka s překvapením.
- Oblíbené pikniky pro rodiny v pondělí.
- Zapalují se svíčky u obrazů svých patronů a madon.
- Ve středu (škaredá středa) panuje veselí, probíhá tu slavnost zvaná „Diavolata“ (slavnost Židů).
- Během ní mladí muži, oblečení do masek obcházejí dům od domu, aby zahráli a vypili víno za zvuku trubek.

Německo

- Velikonoce se slaví již od 8. st. – zapalování ohňů, čím dále bude oheň vidět, tím větší úroda.
- Velikonoční zajíček symbolizuje plodnost.
- Někde nosil vejíčka i kocour, čáp, liška, oslátko, tetřev, kukačka.
- Velikonoční běh se lžící a vejcem – závody.
- Hod uvařeným vejcem, vítěz – nejdále dohodil.
- Procesí velikonočních jezdců se pořádá v neděli v Budyšíně a dalších devíti farnostech Lužice.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Aalst

- Jestliže karnevalové oslavy ve valonském Binche patří k těm nejslavnějším, pak karneval ve vlámském Aalstu je v Belgii největší.
- Hlavní postavou třídenního reje masek je princ karnevalu.
- Od starosty převzal na dobu karnevalu vládu nad městem, dva týdny před začátkem karnevalu jsou v Aalstu vyhlášeni kandidáti na prince a proběhnou regulérní volby.
- Princ jede v čele průvodu masek, rozhazuje bonbóny, předává ocenění i dárky a hlavně udržuje dobrou náladu.
- Za princem následují ostatní masky, slaví se tři dny.

Velká Británie

- Jarní závody osmiveslic z univerzit Canebridge a Oxfordu.
- Palačinkové závody, od 15. st. se ženy soustředí a běhají s palačinkami na pantoflích.
- Vejce: Slepíčí, křepelčí, krocaní, bažantí, pštrosí, racčí, čokoládová.
- Děti hledají ukrytá vajíčka po celém domě.
- Obchodní domy soutěží kdo bude mít největší vajíčko (i několik kg)
- Královská rodina Zelený čtvrtek (slouží se bohoslužba) rozdává tolika poddaným, kolik královně je let (př. 73 žen + 73 mužů).
- Razí se speciální mince velikonoční.
- Pouštění draků.
- Ženy přiváží muže k židli a vymáhají drobné, pak, druhý den, muži přiváží ženy a vymáhají polibek.
- Mají velikonoční kloboučky z papíru, látky, (Easter Bounet)
- V Londýně soutěž pivovarských spřežení (covent garden).

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Španělsko

- Některá bratrstva mají tradici sahající až do středověku, jiná bratrstva vznikla až ve dvacátém století.
- Také průvody lidí – bratrstev s maskami (kuklami)
- Na obličejích a v dlouhých pláštích. Bratrstva mají dlouhé komplikované názvy.
- Uprostřed procesí je socha s biblickým výjevem (Marie, Ježíš), tzv. „paso“
- Na velký pátek, v poledne, vyjde do ulic deset tisíc bubeníků v modrém oblečení – město Alcánis.
- Nosiči soch jsou vybíráni, neboť nést sochu, či sousoší v procesí, je velká čest.
- Někteří hříšníci jdou i bosí.
- Procesí se nekonají jen ve dne, ale i večer nebo v noci.

Řecko

- Lidé si odnášejí z kostela zapálené svíce domů.
- Doma se jí mazanec, palačinky, červená vajíčka.
- Světla kolem kostela jsou zahalena do černého plátna.
- Na křížích v procesí jsou věnce květin.
- Na skříních mají citrónové plátky jako ozdobu.
- Do kostela jdou lidé v saku, mají v kapse vejce.
- O velikonocích má mít každý něco nového na sebe, děti dostávají boty.
- Hodně se griluje.
- Lampiónové průvody.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Belgie

- Město Binche ožívá tradičním průvodem, ve kterém hlavní roly hrají Gillové.
- Gillové jsou tlustí pánové v krojích v belgických národních barvách.
- Jejich maškarní defilé je dokonce zapsáno na seznam světového kulturního dědictví Unesco.

Finsko

- Před Velikonocemi zasadí děti do květináčů semínka trávy.
- Do váziček se dávají březové větvičky a kočky.
- Vyrábějí se jarní květiny z hedvábného papíru.
- Jídlo během svátků: lívance, hrachová polévka, buchty s krémem, džemem.
- O masopustním úterý jsou školní prázdniny, děti jdou sáňkovat.
- Na Květnou neděli se lidé navštěvují a zdraví své přátele pomlázkou z vrbových větviček.
- Další neděli si lidé dávají dárky, vejce, moučníky, mince.
- Na Velký pátek se podle lidové tradice nesměla zametat podlaha, nesměl se zapalovat oheň v kamnech, děti byly bity, aby se jim připomnělo Kristovo umučení.
- Během velikonočního pondělí má každé dítě hlasitý hudební nástroj, řehťáčku, kravský zvon – zvuk oznamoval konec tichého týdne.
- Hledání vajec je oblíbená zábava pro děti.
- Děti hrají hry o čarodějnicích s koštětem a kočkou – děti obcházejí vesnice převlečené za čarodějnice, přednášejí koledu a dostávají jako odměnu peníze a cukroví.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Rusko

- Smaží se lívance s kaviárem, nebo medem.
- Vítají mladou krásku – Vesnu.
- Dávají si svíčky k ikonám, patronům.
- Napichují lívance s kaviárem na vidličku a chlapci s nimi poskakují venku - zahánějí zimu.
- Přátelé si vzájemně dávají vajíčka a 3x se líbají tvář.
- Velikonocům předchází dlouhé dny půstu - 7 týdnů, poté se během svátků hodně jí, ale jen studená jídla, ne teplá!
- Všechna jídla mají svoji symboliku připomínají smrt a vzkříšení.
- Během svátků proudí spousta lidí do kostelů, aby si nechali vysvětit chléb, sůl, vodu a kraslice.

Každý den v týdnu má svá pravidla oslav:

- Pondělí – scházejí se sousedé
- Úterý – hrají se hry a tančí se
- Středa – mlsá se
- Čtvrtek – hýří se
- Pátek – vysedává se na zápraží
- Sobota – průvod lidí
- Neděle – všichni prosí za odpuštění toho, co špatného udělali

